YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
17 päivänä joulukuuta 1998 *

Asiassa C-353/96,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen pääneuvonantaja Richard Wainwright, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Irlanti, asiamiehenään Chief State Solicitor Michael A. Buckley, avustajinaan Eoghan Fitzsimons, SC, ja Feargal Ó Dubhghaill, BL, prosessiosoite Luxemburgissa Irlannin suurlähetystö, 28 route d'Arlon,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Irlanti ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole noudattanut julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 21 päivänä joulukuuta 1976 annettua neuvoston direktiiviä 77/62/ETY (EYVL 1977, L 13, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 22 päivänä maaliskuuta 1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/295/ETY (EYVL L 127, s. 1), ja erityisesti koska se ei ole julkaissut *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* lannoitteiden hankintaa koskevaa tarjouskilpailuilmoitusta Irish Forestry Boardin (Coillte Teoranta) nimissä,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet sekä tuomarit P. Jann (esittelevä tuomari), J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann ja M. Wathelet,

julkisasiamies: S. Alber,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies D. Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan komission, asiamiehenään Richard Wainwright, ja Irlannin, asiamiehenään Michael A. Buckley, avustajanaan Donal O'Donnell, SC, 28.5.1998 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 16.7.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 29.10.1996 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Irlanti ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole noudattanut julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 21 päivänä joulukuuta 1976 annettua neuvoston direktiiviä 77/62/ETY (EYVL 1977, L 13, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 22 päivänä maaliskuuta 1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/295/ETY (EYVL L 127, s. 1), ja erityisesti koska se ei ole julkaissut *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* lannoitteiden hankintaa koskevaa tarjouskilpailuilmoitusta Irish Forestry Boardin (Coillte Teoranta) nimissä.

Asiaa koskeva yhteisön lainsäädäntö

2 Julkisia tavaranhankintoja koskevia sopimuksia säänneltiin yhteisössä vuoteen 1994 asti direktiivillä 77/62/ETY, sellaisena kuin se oli muutettuna muun muassa direktiivillä 88/295/ETY.

3 Direktiivin 77/62/ETY 1 artiklassa hankintaviranomaisen käsite määritellään seuraavasti:

"Tässä direktiivissä:

— —

b) 'hankintaviranomaisilla' tarkoitetaan valtiota, alueellisia tai paikallisia julkisyhteisöjä ja muita julkisoikeudellisia oikeushenkilöitä tai, jos viimeksi mainittua käsitettä ei jäsenvaltiossa tunneta, niitä vastaavia yksiköitä, jotka on lueteltu liitteessä I;

— — ."

4 Direktiivin 77/62/ETY liitteessä I olevassa VI kohdassa Irlannin osalta on täsmennetty, että muita vastaavia yksiköitä ovat "muut julkiset viranomaiset, joiden julkisia tavaranhankintoja koskevat sopimukset ovat valtion valvonnassa".

5 Direktiivi 77/62/ETY on kumottu julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimustentekomenettelyjen yhteensovittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 1993 annetulla neuvoston direktiivillä 93/36/ETY (EYVL L 199, s. 1). Sen säännökset oli saatettava osaksi kansallista oikeusjärjestystä viimeistään 14.6.1994, mutta Irlanti ei kuitenkaan ollut tehnyt tätä määräpäivään mennessä.

6 Tämän direktiivin 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

— —

b) 'hankintaviranomaisilla' valtiota, alueellisia tai paikallisia viranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia, sekä yhden tai useamman edellä tarkoitetun viranomaisen taikka julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä.

'Julkisoikeudellisella laitoksella' tarkoitetaan laitosta,

— joka on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään yleisen edun mukaisia tarpeita ja joka ei harjoita teollista tai kaupallista toimintaa,

ja

— joka on oikeushenkilö,

ja

— jonka rahoituksesta suurin osa on peräisin valtiolta, alueellisilta tai paikallisilta viranomaisilta taikka muilta julkisoikeudellisilta laitoksilta tai jonka johto on näiden laitosten valvonnan alainen taikka jonka hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä valtio, alueellinen tai paikallinen viranomainen taikka muu julkisoikeudellinen laitos nimittää enemmän kuin puolet.

— —".

7 Julkisia tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin liittyvien muutoksenhakumenettelyjen soveltamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/665/ETY (EYVL L 395, s. 33) 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Komissio voi tehdä aloitteen tässä artiklassa säädetyn menettelyn käynnistämiseksi, jos se ennen sopimuksen tekemistä havaitsee, että direktiivien 71/305/ETY ja 77/62/ETY soveltamisalaan kuuluvassa sopimuksentekomenettelyssä on tapahtunut selvä ja ilmeinen julkisia hankintoja koskevien yhteisön säännösten vastainen virheellinen menettely.

2. Komissio ilmoittaa asianomaiselle jäsenvaltiolle ja hankintaviranomaiselle seikat, joiden perusteella se katsoo selvän ja ilmeisen virheellisen menettelyn tapahtuneen, ja pyytää sen oikaisemista.

3. Jäsenvaltion on toimitettava komissiolle 21 päivän kuluessa 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta:

a) vahvistus, että kyseinen virheellinen menettely on oikaistu;

tai

b) perusteltu päätelmä siitä, miksi oikaisua ei ole tehty;

taikka

c) ilmoitus, että sopimuksentekomenettely on keskeytetty joko hankintaviranomaisen omasta aloitteesta tai 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyjen valtuuksien nojalla.

4. Edellä 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettu perusteltu päätelmä voi perustua muun muassa siihen, että väitetty virheellinen menettely on jo tuomioistuimen tai muun elimen käsiteltävänä tai 2 artiklan 8 kohdassa säädetyn menettelyn alainen. Jäsenvaltion on siinä tapauksessa ilmoitettava komissiolle kyseisen käsittelyn tulos heti, kun se on saatu tiedoksi.

5. — —"

Asian tausta

8 Coillte Teoranta tai Irish Forestry Board (jäljempänä metsävirasto) perustettiin yksityisoikeudellisen yhtiön muodossa *Irish Forestry Act 1988*:n (Irlannin vuoden 1988 metsälaki; jäljempänä laki) 9 §:llä.

9 Tämän lain mukaan metsäviraston toimialana on metsätalouden ja siihen liittyvän toiminnan harjoittaminen kaupalliselta pohjalta, metsäteollisuuden luominen ja ylläpitäminen alan vakiintuneiden toimintatapojen mukaisesti sekä osallistuminen yhdessä muiden kanssa näiden tavoitteiden mukaiseen metsäalan toimintaan.

10 Metsäviraston omistuksessa on 12 kansallispuistoa, joihin on vapaa pääsy, ja sen toimialaan kansallispuistojen omistajana kuuluu sen yhtiöjärjestyksen 3 kohdan 14 alakohdan mukaan myös vapaa-ajan viettoon, urheiluun, opetukseen, tieteeseen ja kulttuuriin tarvittavien tilojen ja alueiden suunnittelu ja hoito.

11 Irlannin hallitus on siirtänyt metsävirastolle metsiä, maa-alueita ja muuta omaisuutta noin 700 miljoonan Irlannin punnan (IEP) arvosta. Tämän omaisuuden vastineeksi metsävirasto on luovuttanut osakkeita valtiovarainministeriölle, joka omistaa suurimman osan sen osakkeista.

12 Laista ja metsäviraston yhtiöjärjestyksestä ilmenee metsäviraston rakenteen osalta, että se on energiaministeriön perustama, että energiaministeriön on hyväksyttävä sen yhtiöjärjestys ja kaikki yhtiöjärjestyksen muutokset (11 ja 15 kohta), että energiaministeriö nimittää sen "chairmanin" (pääjohtaja) ja muut johtajat sekä vahvistaa

heidän palkkansa (15 kohdan 2 alakohdan b ja d alakohta), että energiaministeriö nimittää "first Chief Executiven" (ensimmäinen toimitusjohtaja) ja tämä toimii ministeriön määrittelemien ehtojen mukaisesti (35 kohta), että energiaministeriön on hyväksyttävä metsäviraston tilintarkastajien nimitykset (15 artiklan 2 kohdan e alakohta) ja että metsäviraston on noudatettava valtion asettamia suuntaviivoja sekä henkilökunnan palkkauksesta, muista korvauksista ja työoloista annettuja ministeriön ohjeita (36 kohta). Valtiovarainministeriön on hyväksyttävä tietyt energiaministeriön päätökset.

13 Metsäviraston on toiminnassaan noudatettava seuraavia velvoitteita: energiaministeriö voi antaa metsävirastolle kirjallisia ohjeita, joilla se velvoitetaan noudattamaan valtion harjoittaman politiikan päälinjoja metsäalan toimenpiteiden osalta, suunnittelemaan tai hoitamaan tiettyjä palveluja tai tiloja tai alueita taikka hoitamaan tai käyttämään tiettyjä maa-alueita erityistarkoituksiin (lain 38 §); metsäviraston on kuultava valtiovarainministeriötä metsäalan toimenpiteistä tietyillä tieteellistä mielenkiintoa omaavilla alueilla (13 §); metsäviraston on tehtävä energiaministeriölle vuosittain ehdotus maa-alueiden myyntiä ja ostoa koskevasta ohjelmasta (14 §); energiaministeriön on hyväksyttävä tytäryhtiöiden perustaminen ja hankinta (15 §:n 2 momentin g kohta); yhtiökokous on järjestettävä silloin kun molemmat ministeriöt esittävät sitä (yhtiöjärjestyksen 15 kohta) ja metsäviraston vuosikertomus sekä tilintarkastuskertomus on esitettävä Irlannin parlamentille (lain 30 ja 31 §).

14 Rahoitusta koskevista säännöksistä ja määräyksistä ilmenee, että valtiovarainministeriön on hyväksyttävä metsäviraston osakepääoma (lain 10 §). Metsävirasto voi ottaa lainaa vain energiaministeriön suostumuksella (24 §), kun taas valtiovarainministeriö voi antaa takuun koko lainatun summan takaisinmaksusta (25 §). Metsävirasto voi investoida enintään 250 000 IEP:n suuruisen summan hankkiakseen määräysvallan muissa yrityksissä. Tätä summaa voidaan energiaministeriön luvalla ja yhteisymmärryksessä valtiovarainministeriön kanssa korottaa (15 §:n 2 momentin h kohta). Valtiovarainministeriö voi lisäksi antaa metsäviraston käyttöön rahasummia erityisin edellytyksin ja erityisiin tarkoituksiin.

15 Metsävirasto esitti 10.3.1994 tarjouspyynnön lannoitteiden hankintasopimuksesta, jonka arvo oli yli 200 000 ecua ja joka koski ajanjaksoa 1.4.1994—31.3.1995. Se ei kuitenkaan toimittanut tarjouskilpailuilmoitusta julkaistavaksi *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Metsävirasto teki julkisen tavaranhankintasopimuksen 30.5.1994. Connemara Machine Turf Co. Ltd eli eräs yritys, jonka tarjousta ei ollut hyväksytty, nosti 21.6.1994 High Courtissa kanteen tavaranhankintasopimuksen tekemisestä.

16 Komissio oli saanut ennen tavaranhankintasopimuksen tekemistä eli 18.5.1994 kantelun, joka koski tarjouspyynnön esittämisen yhteydessä noudatettuja menettelytapoja. Komissio lähetti 30.6.1994 Irlannin hallitukselle kirjeen direktiivin 89/665/ETY 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Komissio esitti kirjeessään epäilyjä siitä, ettei tehty hankintasopimus ollut yhteensoveltuva julkisia tavaranhankintoja koskevien yhteisön säännösten kanssa, ja totesi myös kirjeen olevan perustamissopimuksen 169 artiklassa tarkoitettu virallinen huomautus. Komissio väitti pääasiallisesti, että metsävirasto, joka oli hankintaviranomainen, ei ollut toimittanut julkaistavaksi *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* tarjouskilpailuilmoitusta direktiivin 77/62/ETY säännösten ja erityisesti sen 9 artiklan mukaisesti.

17 Irlannin hallitus kiisti 22.7.1994 päivätyssä kirjeessään komission esittämät perustelut. Se väitti, ettei direktiivin 89/665/ETY 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyä menettelyä voitu soveltaa, koska sopimus oli tehty ennen komission kirjeen vastaanottamista, että väitetty virheellinen menettely oli jo Irlannin kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä direktiivin 89/665/ETY 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla, että metsävirasto ei missään tapauksessa ollut hankintaviranomainen direktiivissä 93/36/ETY tai 77/62/ETY tarkoitetulla tavalla, että Irlanti oli saattanut direktiivit osaksi kansallista oikeusjärjestystä asianmukaisesti ja että vaikka julkisia tavaranhankintoja koskevia yhteisön säännöksiä olisikin rikottu, perustamissopimuksen 169 artiklan mukainen menettely ei ollut asianmukainen, koska käytettävissä oli direktiivin 89/665/ETY säännösten mukainen toinenkin oikeussuojakeino.

18 Koska komissio ei ollut tyytyväinen saamaansa vastaukseen, se lähetti 23.2.1996 Irlannille perustamissopimuksen 169 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisen perustellun lausunnon, johon Irlanti vastasi 7.6.1996 päivätyllä kirjeellään vahvistaen siinä edellisessä kirjeessään omaksumansa kannan.

19 Komissio nosti nyt käsiteltävänä olevan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen näissä olosuhteissa.

Tutkittavaksi ottaminen

20 Kanteen tutkittavaksi ottamista muodollisesti riitauttamatta Irlannin hallitus on nostanut esiin kysymyksen siitä, voidaanko perustamissopimuksen 169 artiklan mukainen menettely aloittaa silloin kun on olemassa muitakin eli direktiivin 89/665/ETY 3 artiklassa säädettyjen kaltaisia oikeussuojakeinoja, joiden avulla mahdollinen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen voidaan korjata.

21 Koska High Courtissa on nostettu kanne 21.6.1994, tässä asiassa olisi Irlannin mukaan sovellettava kyseisen direktiivin 3 artiklan 4 kohtaa. Julkisia hankintasopimuksia koskevien säännösten mahdollista rikkomista olisi siten arvioitava tämän kanteen yhteydessä. Tällainen virheellinen menettely ei sitä paitsi johtaisi siihen, että Irlannin olisi katsottava jättäneen noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, vaan noudattamatta jättämisestä vastaisi metsävirasto, jos sen voidaan katsoa olevan hankintaviranomainen.

22 Tältä osin on syytä muistaa, että direktiivissä 89/665/ETY säädetty erityismenettely on ennaltaestävä toimenpide, jolla ei voida poiketa perustamissopimuksen 169 artiklalla komissiolle annetusta toimivallasta eikä korvata sitä. Viimeksi mainitussa

määräyksessä annetaan komissiolle toimivalta harkintansa mukaan saattaa asia yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi, silloin kun se katsoo, että jäsenvaltio ei ole noudattanut sille perustamissopimuksen mukaan kuuluvaa velvollisuutta ja että kyseinen jäsenvaltio ei noudata komission perusteltua lausuntoa (asia C-359/93, komissio v. Alankomaat, tuomio 24.1.1995, Kok. 1995, s. I-157, 13 kohta).

23 Sen kysymyksen osalta, voidaanko Irlannin katsoa olevan vastuussa metsäviraston toiminnasta hankintaviranomaisena, riittää, kun todetaan, että julkisia hankintasopimuksia koskevat direktiivit jäisivät vaille tehokasta vaikutusta, jos kyseinen jäsenvaltio ei olisi vastuussa hankintaviranomaisen toiminnasta.

24 Näin ollen kanne on otettava tutkittavaksi.

Pääasia

25 Komissio katsoo, että ainoastaan direktiivi 77/62/ETY on asiassa merkityksellinen. Se arvioi, että metsäviraston asemaa sääntelevien eri säännösten ja määräysten yhteisvaikutuksena metsäviraston on katsottava kuuluvan valtioon siinä merkityksessä, jonka yhteisöjen tuomioistuin on tälle ilmaisulle antanut asiassa 31/87, Beentjes, 20.9.1988 antamassaan tuomiossa (Kok. 1988, s. 4635).

26 Kyseisessä tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin tulkitsi toiminnallisesti julkisia rakennusurakoita koskevien sopimustentekomenettelyjen yhteensovittamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1971 annetussa neuvoston direktiivissä 71/305/ETY (EYVL L 185, s. 5) tarkoitettua valtion käsitettä; tähän direktiiviin sisältyi sama hankintaviranomaista koskeva määritelmä kuin direktiiviin 77/62/ETY. Tämän tulkinnan mukaan

laitoksen, jonka kokoonpanosta ja tehtävistä on säädetty laissa ja joka on suuressa määrin riippuvainen julkisesta vallasta, on katsottava kuuluvan valtioon, vaikkei se olisikaan muodollisesti osa valtiota.

27 Komissio katsoo lisäksi, että metsäviraston voidaan katsoa olevan myös julkinen viranomainen, jonka julkisia tavaranhankintoja koskevat sopimukset ovat valtion valvonnassa direktiivin 77/62/ETY liitteessä I olevassa VI kohdassa tarkoitetulla tavalla.

28 Irlannin hallituksen mukaan metsäviraston ei voida katsoa olevan hankintaviranomainen direktiivissä 77/62/ETY tai direktiivissä 93/36/ETY tarkoitetulla tavalla.

29 Metsävirasto on Irlannin mukaan yksityinen yritys, johon sovelletaan *Companies Act*in (yhtiölaki) säännöksiä. Se on siten valtiolle kuuluva kaupallinen yhtiö. Metsäviraston vastuuhenkilöiden nimittämistä ja erottamista sekä sen yleisen politiikan määrittelemistä koskeva toimivalta ei siten ole laajempi kuin sellaisen yksityisen yhtiön yhtiöjärjestyksen mukainen vastaava toimivalta, jonka osakkeet ovat lähes kokonaan yhden ainoan osakkeenomistajan omistuksessa. Juoksevan hallinnon hoitamisesta huolehditaan sitä vastoin itsenäisesti, eikä valtiolla ole mitään vaikutusvaltaa julkisten hankintasopimusten tekemisen osalta.

30 Irlanti ei sitä vastoin kiistä sitä, että mikäli metsäviraston katsottaisiin olevan hankintaviranomainen, sen olisi pitänyt julkaista kyseistä julkista hankintasopimusta koskeva tarjouskilpailuilmoitus.

31 Aluksi on todettava, että nyt esillä olevan asian tosiseikat voivat kuulua vain direktiivin 77/62/ETY soveltamisalaan. Silloin kun tarjouspyyntö esitettiin ja jopa

silloin kun kyseinen hankintasopimus tehtiin, direktiivin 93/36/ETY täytäntöönpanolle asetettu määräaika ei ollut vielä päättynyt eikä Irlanti ollut vielä saattanut direktiiviä osaksi kansallista oikeusjärjestystään.

32 Sen osalta, onko metsävirasto hankintaviranomainen direktiivissä 77/62/ETY tarkoitetulla tavalla, on todettava, että metsävirasto on oikeushenkilö, toisin kuin edellä mainitussa asiassa Beentjes kyseessä ollut laitos. Lisäksi on selvää, ettei se tee julkisia hankintasopimuksia valtion tai alueellisen tai paikallisen viranomaisen lukuun.

33 Näin ollen metsäviraston ei voida katsoa olevan valtio tai alueellinen tai paikallinen viranomainen direktiivin 77/62/ETY 1 artiklan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla. On kuitenkin syytä tutkia vielä, kuuluuko se direktiivin 77/62/ETY liitteessä I lueteltuihin julkisoikeudellisia oikeushenkilöitä vastaaviin yksiköihin.

34 Irlannin osalta tässä liitteessä mainitaan, että hankintaviranomaisia ovat muut julkiset viranomaiset, joiden julkisia tavaranhankintoja koskevat sopimukset ovat valtion valvonnassa.

35 On syytä todeta, että julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisella yhteisön tasolla pyritään poistamaan tavaroiden vapaan liikkuvuuden esteet.

36 Hankintaviranomaisen käsitettä on tulkittava toiminnallisesti, jotta vapaan liikkuvuuden periaatteelle voidaan antaa täysi vaikutus (ks. vastaavasti asia C-360/96, BFI Holding, tuomio 10.11.1998, Kok. 1998, s. I-6821, 62 kohta).

37 Tältä osin on korostettava, että juuri valtio on perustanut metsäviraston ja antanut sille tiettyjä tehtäviä, joihin kuuluu pääasiassa kansallisten metsien hoito ja metsäteollisuuden harjoittaminen mutta myös tiettyjen tilojen ja alueiden yleisen edun mukainen suunnittelu ja hoito. Valtiolla on myös toimivalta nimittää metsäviraston tärkeimmät johtajat.

38 Lisäksi energiaministeriölle kuuluva toimivalta antaa metsävirastolle ohjeita ja erityisesti velvoittaa se noudattamaan valtion harjoittaman politiikan päälinjoja metsäalan toimenpiteiden osalta tai suunnittelemaan tai hoitamaan tiettyjä palveluja tai tiloja tai alueita sekä tälle ministeriölle ja valtiovarainministeriölle rahoituksen alalla myönnetyt oikeudet antavat valtiolle mahdollisuuden valvoa metsäviraston taloudellista toimintaa.

39 Näin ollen, vaikka missään säännöksessä ei nimenomaisesti säädetäkään, että valtion valvonta ulottuisi erityisesti metsäviraston tekemiin julkisiin tavaranhankintasopimuksiin, valtio voi harjoittaa tällaista valvontaa ainakin välillisesti.

40 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että metsäviraston on katsottava olevan direktiivin 77/62/ETY liitteessä I olevassa VI kohdassa tarkoitettu "julki[nen] viranomai[nen], jo[nka] julkisia tavaranhankintoja koskevat sopimukset ovat valtion valvonnassa".

41 Tästä seuraa, että metsävirasto on hankintaviranomainen direktiivissä 77/62/ETY tarkoitetulla tavalla. Näin ollen sillä oli nyt esillä olevassa asiassa velvollisuus toimittaa tarjouskilpailuilmoitus julkaistavaksi *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

42 Siten on syytä todeta, että Irlanti ei ole noudattanut direktiivin 77/62/ETY mukaisia velvoitteitaan, sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna direktiivillä 88/295/ETY, koska metsävirasto ei ole toimittanut lannoitteiden hankintaa koskevaa tarjouskilpailuilmoitusta julkaistavaksi *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Oikeudenkäyntikulut

43 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska Irlanti on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Irlanti ei ole noudattanut julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 21 päivänä joulukuuta 1976 annetun neuvoston direktiivin 77/62/ETY mukaisia velvoitteitaan, sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna neuvoston direktiivillä 88/295/ETY, koska Coillte Teoranta ei ole toimittanut lannoitteiden hankintaa koskevaa tarjouskilpailuilmoitusta julkaistavaksi *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

2) Irlanti velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Puissochet Jann Moitinho de Almeida

Gulmann Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 17 päivänä joulukuuta 1998.

R. Grass J.-P. Puissochet

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja